

Подаци о кандидату:

Јелена Јеросимовић, број индекса 23/13 СЛ, студент специјалистичких студија – смер ликовно васпитање

Датум одбране, место и назив завршног - специјалистичког рада:

септембар, 2021. год. Шабац

ЛИНЕАРНИ ИЗРАЗ У РАДУ СА ДЕЦОМ – МОГУЋИ МОДАЛИТЕТИ КРОЗ РАЗЛИЧИТЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Научна област из које је звање стечено:

Струковни васпитач

Структура завршног – специјалистичког рада:

Завршни – специјалистички рад има 43 стране и подељен је на шест поглавља. Прво поглавље јесте увод у коме је описан појам игре, друго се односи на значај ликовног васпитања на предшколском узрасту у историјском смислу, трећи део на линеарни израз у раду са децом где је анализирао развој креативности, спонтани дечји ликовни израз, линије, цртачке технике, затим линеарни израз кроз различите визуелне активности. Потом је писала о стваралачком изразу детета кроз приказе одређених модуса дечјег ликовног и визуелног израза. Поменула је улогу васпитача кроз подршку разумевања и отворености за ликовни приступ стварању. У четвртом делу је објаснила пројекат истраживања у коме је описала предмет, проблем истраживања, затим циљ и задатке што је саставни део овог завршног специјалистичког рада. У задацима је покушала да опише за које врсте линеарног израза постоји интересовање код деце. Затим је поставила питање на који начин и у којој мери деца рукују и стварају различитим средствима и материјалима. Описала је какви су ставови васпитача о линеарном изражавању што се примењује у раду са децом. У петом делу је описала тематику појединих активности које доприносе подстицању дечјег ликовног стваралаштва у осмишљеним активностима. У оквиру овог дела описала је ликовну активност где спонтана дечја игра прераста у усмерену ликовну. Шести део јесте студијски пројекат истраживања у коме је описала проблем, предмет, циљ истраживања, затим задатке, хипотезе, методе, технике и инструменте истраживања, као и протокол посматрања који није у потпуности објашњен. Закључак је седми део, а последњи део се односи на списак литературе. Завршни специјалистички рад садржи 42 репродукције у црно-белој варијанти, протокол посматрања и упитник за васпитаче. Садржај рада је следећи:

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ЗАВРШНОГ – СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА:

У уводном делу кандидаткиња је истакла чињеницу како да одрасли, а ово питање се односи и на родитеље, васпитаче и друге педагошке раднике, подстичу и развијају креативност и дечје облике изражавања као важне компоненте дечје личности. Тема која је обрађена у раду изузетно је инспиративна, а о линеарном раду са децом кандидаткиња је говорила као о стварној потреби која се протеже током читавог детињства. Линеарни израз има своје

полазиште у раду што се огледа кроз различите врсте и начине дечјих игара. Термин стваралачка и линеарна игра је посебно обрађена, а доминантна активност у периоду детињства јесу спонтани облици стварања. У овом делу свог рада истакла је значај линијског израза у обичној, свакодневној пракси, а поједини догађаји који се сматрају важним у животу сваког детета. Елементи и структура дечјег линеарног израза се тумаче као слободан чин и сваки израз се одвија према одређеној структури док се тип одвијања игре може тумачити као линеарни, разгранати са утврђеним редоследом и разгранати без утврђеног или фиксног редоследа. Према мишљењу кандидаткиње линеарни израз има своје традиционалне начине изражавања, што се сматра устаљеним начином рада, а постоје и могући модалитети другачијих манифестација дечјег линијског израза. Обрадила је тему данашњих линеарних манифестација у којима се рефлектује понашање одраслих, природне појаве, обрасци понашања и други феномени. Према њеном тумачењу линеарни облици игре су присутни одувек, и корени ових игара се налазе у дечјој потреби за кретањем што је типично за све културе и начине мишљења.

Кандидаткиња је приказала осмишљене ликовне активности у раду са децом, где су присутне различите теме које су у вези са линијским изразом. Деца обично приказују сопствено окружење, своје родитеље и блиске чланове породице, другарице и другове, затим визију непосредних утисака у којима се повезују материјали са линијским али и другим ликовним елементима. Понекад су теме у вези са конкретним приказом фигура и портрета, а кандидаткиња је своје осмишљене ликовне активности презентovala помоћу фотографија где је приказала сам процес ликовног стварања. Приказала је групне радове деце који се могу назвати акцијом од могуће линијске манифестације везане за појам „Скривалица у дворишту“, затим „Осликана кућа“, где су деца стварала одређене линије и облике помоћу покрета тела. У једној од осмишљених активности, деца су помоћу канапа формирала одређене облике у просторној конфигурацији. У другој варијанти сечењем папира направљен је покушај да се пронађу могући модалитети рада у линијском смислу, што није довољно објашњено. У раду са млађом групом кретање по задатим линијама је био циљ активности где су деца формирала одређену форму према устаљеном редоследу. Постоје поједине активности где су приказана дечја акција попут теме „Мравињак“ и „Мравља стаза“ где се појављује само наговештај линијске манифестације и потребно је боље и прецизније објашњење у вези са линеарним изразом. У једној активности деца су писала и цртала кредом на табли што би се могло довести у везу са овим начином мишљења. У поглављу цртачке технике навела је ликовне медије и технике који се примењују у практичном раду са децом. Врсте материјала и начини примене имају утицај на обликовање ликовног дела, где се развија самосталност, јача концентрација и развија естетски осећај и лични доживљаји. У поглављу „Линеарни израз кроз визуелне активности“ приказала је како су старе фотографије постале подстицајно средство у раду са најмлађима. Присуство фотографа и његово објашњење постало је могући начин кроз различите појмове који су део овог позива, као што су статив, фотографски кишобран, блиц, фотоапарат, фото-филм и параван. Ови реквизити су постали инспирација у раду предшколске групе што је требало повезати са појмом линијског израза.

-Предмет и циљ истраживања:

Предмет истраживања је заступљеност линеарног изражавања у вртићу и однос васпитача према примени различитих техника.

- Циљ истраживања је утврдити које технике су заступљене у васпитно-образовном раду и какав је однос васпитача према различитим техникама.

- Задаци истраживања :

- Установити за које врсте линеарног израза постоји највеће интересовање деце

- Испитати на који начин и којој мери деца рукују различитим средствима и материјалима који су им доступни

- Утврдити какви су ставови васпитача о линеарном изражавању које се користи у раду са одређеном групом деце.

- Хипотезе

Општа хипотеза:

- Претпоставља се да су од модалитета линеарног изражавања у вртићу најчешће заступљени они модели који су прикладни дечјем начину мишљења.

Посебне хипотезе:

- Претпоставља се да ће деца бити заинтересована и довољно мотивисана да испробају различите врсте линеарног изражавања и да се одлуче за једну или више, која им највише одговара.

- Претпостављамо да ће избор техника и средстава подстаћи децу да истражују.

- Претпостављамо да већина васпитача има позитивне ставове у односу на примену различитих техника у раду са децом као и примену различитих модалитета изражавања.

Методе, технике и инструменти истраживања

- Планирано истраживање реализовано је техником систематског посматрања и праћење деце, а оно има суштинску улогу у процесу планирања.

- Метода истраживања је дескриптивна

- Инструмент је протокол посматрања-чек листа, посматрање се врши путем писаног протокола и то је категорија јавног посматрања када се свака битна промена одмах бележи.

Популација и узорак истраживања:

Групацију овог истраживања чине деца ПУ „Раковица“, Београд, вртић „Канаринац“ предшколског узраста током школске 2020/2021. године. Узорак на овом истраживању представљала су деца из вртића „Канаринац“, општина Раковица. Број деце је варирао и кандидаткиња није навела тачан број учесника.

Организација и ток истраживања:

Истраживање је реализовано у предшколској установи „Раковица“ у Београду у оквиру редовних активности васпитно – образовног рада. Идејни пројекат осмишљен је знатно раније, али је своју пуну реализацију имао током месеца фебруара 2021. године, а реализован је током априла 2021. године. Према анализи педагошке документације и договором са васпитачима о могућностима реализације овог истраживања, обављено је мини истраживање.

Тема је обрађена на интересантан и осмишљен начин, а практичне активности и разговори су спроведени у оквиру свакодневних, осмишљених активности.

Закључак:

Разматрајући целокупну материју завршног специјалистичког рада, очигледно је да својим садржајем и начином рада овај рад делимично задовољава поједине критеријуме који су постављени током припреме и израде. Имајући све напред наведено у виду, Комисија сматра да је кандидаткиња довољно реализовала постављене задатке и циљеве, дајући одређен допринос утврђивању веза између ликовног васпитања и могућих модалитета кроз различите манифестације дечјег линеарног израза.

Оцена начина приказа и тумачења резултата истраживања:

Резултати истраживања изложени су систематски, од поставке проблема до теоријског образложења и приказа практичних резултата. Методологија и начин рада су делимично прилагођени карактеру обрађиваног проблема.

Предлог:

На основу укупне оцене рада Комисија предлаже Наставном већу Академије струковних студија Шабац, одсек студија за васпитаче и медицинске сестре – васпитаче, да завршни – специјалистички рад под насловом „Линеарни израз у раду са децом – могући модалитети кроз различите манифестације“, кандидата Јелена Јеросимовић прихвати и да се закаже јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

Др Петар Гајић,

Професор струковних студија, ментор

Др Љиљана Станков,

Професор струковних студија, председник

Др Ивана Јелић,

Виши предавач струковних студија, члан
